

D E C I Z I E

08 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” împotriva societății comerciale „Quo Vadis” societate cu răspundere limitată privind repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 prin care a fost respinsă cererea apelantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă

La 19 februarie 2013 Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC„Quo Vadis” SRL privind repararea prejudiciului material.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, în proprietatea Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” este apartamentul nr. 1 din str. Alexei Sciusev 82, care s-a deteriorat după executarea lucrărilor de reconstrucție a apartamentului nr. 2 din str. A.Șciusev 82, executate cu grave încălcări, fapt constatat prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 09.12.2011 a Inspecției de Stat în Construcții.

Menționează că apartamentele nr. 1 și nr. 2 din str.Alexei Șciusev 82 sunt monumente de arhitectură de importanță națională, constituind un imobil unic consolidat, însă ulterior acestea au fost divizate de către SC„Quo Vadis” SRL prin reconstrucție.

Indică reclamantul că în urma acestor lucrări ilegale de reconstrucție a apartamentului nr. 2 din str. A.Șciusev 82, pîrîtul a deteriorat acoperișul prin separarea lui, care pînă la această reconstrucție a fost unul întreg pentru ambele apartamente.

Solicită reclamantul, încasarea de la SC„Quo Vadis” SRL în beneficiul Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” a prejudiciului material în sumă de 23 476, 77 lei, deja investiți pentru reparația acoperișului, încasarea prejudiciului material calculat în baza Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 827 din 30.10.2012 în sumă de 29 747, 21 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 15 998, 50 lei.

Prin cererea de concretizare a cerințelor, reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă totală de 300 623, 26 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 25 238, 50 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 octombrie 2014 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Împotriva hotărârii primei instanțe, la 12.11.2014 Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” a declarat apel, solicitând concomitent și scutirea de la plata taxei de stat, în legătură cu starea materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 a fost respinsă cererea Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 6 764 lei și a apelului motivat pînă la 03 martie 2015, ora 11.00.

La 12 februarie 2015, Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 și admiterea cererii cu privire la scutirea plății taxei de stat pentru examinarea apelului.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Susține că, Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” urma a fi scutită de la plata taxei de stat avînd în vedere că activitatea acesteia este îndreptată spre sprijinul invalizilor, copiilor cu dezabilități, vîrstnicilor și altor păături vulnerabile.

De asemenea indică că, conform certificatului eliberat de BC„Victoriabank”SA se confirmă faptul că în conturile Asociației nu sunt bani suficienți întru plata taxei de stat.

Examinînd argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 în partea respingerii cererii Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și stabilirii termenului pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 6 764 lei, cu emiterea în această parte a unei noi încheieri prin care a scuti parțial Asociația

pentru caritate și asistență socială „Acasă” de la plata taxei de stat la depunerea apelului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. k) CPC, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc organizațiile obștești ale invalizilor, instituțiile, întreprinderile și asociațiile de instruire și de producție ale invalizilor – în toate acțiunile și pentru toate cererile lor.

Conform art.85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 alin.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din materialele pricinii rezultă că, la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 octombrie 2014, Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” a solicitat să fie scutită de plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4) CPC, în legătură cu starea materială precară.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 ianuarie 2015 a respins din lipsă de temei demersul Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, comunicându-i apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 6 764 lei și a apelului motivat, stabilindu-i pentru aceasta termen pînă la 03 martie 2015, ora 11.00, pentru lichidarea neajunsurilor menționate.

Colegiul consideră că soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat și obligarea Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” de a achita suma taxei de stat la depunerea apelului în cuantum de 6 764 lei, este incorectă.

În acest sens, Colegiul reține că conform statutului Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă”, aceasta este o asociație obștească de caritate, neguvernamentală, non-profit, apolitică și care contribuie la promovarea și susținerea inițiativelor societății civile prin intermediul programelor sociale, educaționale și de sănătate.

La fel, conform certificatului nr. 171 din 03.02.2015 eliberat de BC „Victoriabanak” SA, anexat la cererea de recurs, se confirmă faptul că în conturile Asociației nu sunt bani suficienți întru plata taxei de stat.

Prin urmare, Colegiul consideră că este oportun de a scuti parțial Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” de la plata taxei de stat la depunerea apelului și anume, în mărime de 50% din suma taxei de stat ce urmează a fi achitată la depunerea apelului, ceea ce constituie 3 382 lei.

Or, argumentele aduse de către Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” și probele întru confirmarea acestora, demonstrează cu certitudine că recurentul este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului în mărimea stabilită prin încheierea instanței de apel.

În context, instanța de recurs remarcă că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil, iar factorul financiar, respectiv incapacitatea de a achita o taxă de stat, nu poate servi ca motiv de a nu recurge la această cale de atac.

De altfel, Curtea a relatat în practica sa constantă că, „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy –Miloslavsky împotriva Regatului Unit), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție. Respectiv, impunerea achitării taxei de stat în condițiile în care norma legală, și situația contestatarului prevede scutirea de la achitarea taxei de stat – ar restricționa nejustificat accesul la justiție, și s-ar admite astfel încălcarea unuia din drepturile fundamentale consfințite în Convenție.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 4 alin.(1) din Legea taxei de stat, art. 85 alin. (4) CPC pentru scutirea parțială a recurentului-apelant de la plata taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a căsa încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 în partea respingerii cererii Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și stabilirii termenului pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 6 764 lei, cu emiterea în această parte a unei noi încheieri prin care a scuti parțial Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit.c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” împotriva societății comerciale „Quo Vadis” societate cu răspundere limitată privind repararea prejudiciului material, în partea respingerii cererii Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și stabilirii termenului pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 6 764 lei, și în această parte se emite o nouă încheiere prin care:

Se admite cererea Asociației pentru caritate și asistență socială „Acasă” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Se scutește parțial Asociația pentru caritate și asistență socială „Acasă” de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și se obligă să achite suma taxei de stat pentru examinarea cererii de apel în mărime de 3 382 lei, acordându-i pentru aceasta termen până la 29 aprilie 2015.

Se restituie cauza spre judecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza depunerii cererii de apel.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi